

Д
За всички съдии
27.10.09

ДО
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
гр. София, бул. „Дондуков” №1
по Конституционно дело №12/2009г.

ПИСМЕНО СТАНОВИЩЕ

От Валентин Христов – Председател на
„Сдружение на притежателите на компенсаторни инструменти”

УВАЖЕМИ КОСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

В дадения ни срок представяме своето становище по конституционно дело №12/2009г. с което напълно подкрепяме искането на Главния прокурор на Република България. Нашето мнение, че разпоредбите на :
- чл. 2 от Закона за уреждане на правата на граждани с многогодишни жилищно-спестовни влогове (обн., ДВ, бр. 82 от 1991 г., изм., ДВ, бр. 62 от 1992 г., изм., ДВ, бр. 94 от 1992 г., попр. ДВ, бр. 9 от 1993 г., изм., ДВ, бр. 90 от 1993 г., изм., ДВ, бр. 16 от 1996 г, изм., ДВ, бр. 123 от 1997 г., изм., ДВ, бр. 33 от 1998 г, изм. ДВ. бр. 9 от 2000 г., изм., ДВ, бр. 34 от 2000 г., изм., ДВ, бр. 31 от 2003 г., изм., ДВ, бр. 30 от 2006 г., изм., ДВ, бр. 100 от 2008 г., изм., ДВ, бр. 44 от 12 Юни 2009 г.), и на параграф 7, т. 1 в частта относно ал. 3 на чл. 7, параграф 10, параграф 11, ал. 3 и параграф 12 от преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за уреждане на жилищните въпроси на гражданите с многогодишни жилищно-спестовни влогове (обн., ДВ, бр. 100 от 2008 г., изм. ДВ. бр. 44 от 12 Юни 2009 г.) противоречат на Конституцията на Република България.

Считаме, че разпоредбата на чл. 2 от ЗУПГМЖСВ, която допуска обезщетяване не на всички граждани. притежаващи жилищно-спестовни влогове в Държавна спестовна каса към 31 декември 1990 г., а само на някои, които отговарят на определени в закона условия противоречи на основния закон на държавата.

Тя противоречи на:

чл. 4, ал. 1 от Конституцията, която провъзгласява принципа, че Република България е правова държава и се управлява според Конституцията и законите на страната;

чл. 17, ал. 5 от Конституцията, според която принудително отчуждаване на частна собственост може да стане само за държавни и общински нужди, и то при наличието на две условия: тези нужди да не могат да бъдат задоволени по друг начин и собствениците да бъдат предварително и равностойно обезщетени.

Член 2 ЗУПГМЖСВ противоречи на чл.4, ал.1 от Конституцията, според който нашата страна е правова държава. Принципът на правовата държава изисква основите на правовия ред, заложен в Конституцията, да важат в еднаква степен за всички правни субекти - решение на Конституционния съд № 22 от 10 декември 1996 г. по к.д. № 24/96. Противоречието се изразява в това, че не всички граждани имат право на компенсация, а само тези, описани в чл.2 от Закона. Подобно разрешение противоречи и на чл. 17, ал. 5 от Конституцията, тъй като част от гражданите губят правата, които са

притежавали във връзка с жилищно-спестовните влогове и се лишават от право на каквото и да е обезщетение.

Параграф 7, т. 1 от Закона за изменение и допълнение на ЗУПГМЖСВ (Обн., ДВ, бр. 100 от 2008 г.) в частта му относно ал. 3 на чл.7 предвижда, че парични компенсации могат да се ползват само от гражданите, които придобиват или започват изграждането на жилища след 3 август 1992 г. Тази разпоредба също противоречи на чл.4, ал.1 и чл. 17, ал.5 от Конституцията, защото гражданите, които са придобили или започнали изграждането на жилища преди 3 август 1992 г. се лишават от право на парична компенсация.

Параграф 11, ал. 3 от преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на ЗУПГМЖСВ (Обн., ДВ, бр. 100 от 2008 г.) разпорежда, че право на левова индексация имат само лицата, включени в окончателните списъци, които са придобили или започнали изграждане на жилище, в срок до 5 години от влизането в сила на този закон. Това означава, че лицата, които не са придобили или започнали изграждане на жилище в срок до 5 години от влизане в сила на изменителния закон, ще загубят правото си на левова индексация, т.е. на парична компенсация. Подобно правило несъмнено също е в противоречие с чл.4, ал.1 и чл. 17, ал.5 от Конституцията.

Параграф 10 от Закона за изменение и допълнение на ЗУПГМЖСВ (Обн., ДВ, бр. 100 от 2008 г.) отменя параграф 9 от заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за уреждане на жилищните въпроси на граждани с многогодишни жилищно-спестовни влогове (обн., ДВ, бр. 62 от 1992; изм., бр. 9 от 2000 г. и бр. 31 от 2003 г.). С параграф 12 от преходните и заключителните разпоредби към същия изменителен закон се урежда механизъм за изземване на жилищните компенсаторни записи. По този начин се обезсилват ех lege за в бъдеще жилищните компенсаторни записи, които са ценни книжа - обезщетителен инструмент, получен от трансформацията на жилищно-спестовните числа. Параграф 10 и параграф 12 от преходните и заключителните разпоредби на изменителния закон противоречат на принципа за правовата държава, защото с тях се отнемат придобити права -(решение на Конституционния съд № 22 от 10 декември 1996 г. по к.д. № 24/96 г.; решение на Конституционния съд № 8 от 12 май 1999 т. по к.д. № 4/99, решение на Конституционния съд № 3 от 27 април 2000 г. по к.д. № 3/2000 г.). Тези разпоредби противоречат и на чл. 17, ал.5 от Конституцията. Това е така, защото по естеството си обезсилването на издадени ценни книжа е отчуждаване на частна собственост, но не всички притежатели на такива ценни книжа (например юридическите лица и физическите лица, които не отговарят на изискванията на чл.2 и чл.7 ал. 3) имат право на обезщетение.

Нашето мнение е, че с обявяването на противоконституционни на посочените тестове ще се гарантират правата на гражданите и няма да се допусне отнемането на придобити права, и се обезсилването ех lege за в бъдеще на жилищните компенсаторни записи, които са ценни книжа и се отчуждава частна собственост, като по този начин някои от притежателите им няма да получават обезщетение.

С уважение:

В. Христов

Председател на СПКИ